

POLUGODIŠNIK ZA KULTURU I DRUŠTVENA PITANJA

PODSTRANSKA

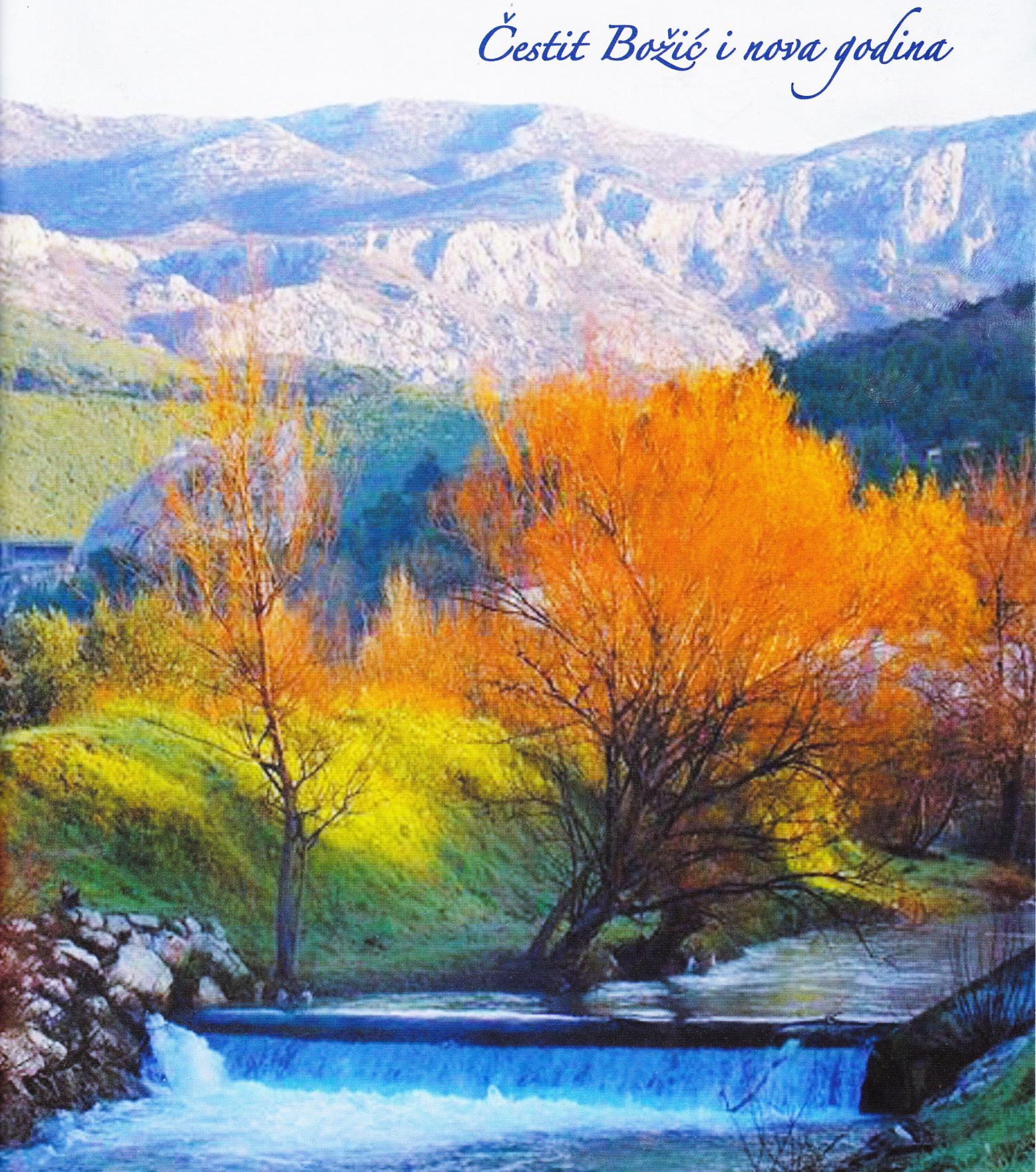
Izdavač OGRANAK MATICE HRVATSKE U PODSTRANI

Matica hrvatska GODINA XVI - BROJ 34. - PODSTRANA, prosinac 2017.

revija

BESPLATNI PRIMJERAK

Čestit Božić i nova godina

.....
Piše Magdalena Vuković
.....

Dana 12. listopada 2017. godine u novouređenoj dvorani u zgradi Općine u Podstrani, u organizaciji Hrvatske stranke prava – Podružnica Podstrana, održano je predstavljanje knjige autorice Blanke Matković *Imotska krajina u dokumentima Ozne, Udbe i Narodne milicije (1944. - 1957.), Likvidacije i progoni*. Knjiga na oko 1000 stranica donosi arhivske dokumente o svim selima Imotske krajine od 1944. do kraja 50-ih godina, koji su u vrijeme nastanka bili označeni kao „strogo povjerljivi dokumenti“.

Prvi dio knjige čine elaborati Narodne milicije za svako selo Imotske

krajine pojedinačno te za tri stanična područja – Imotski, Zagvozd i Cista Provo. Elaborati su pripremljeni u drugoj polovini 50-ih godina prošlog stoljeća te pružaju niz podataka o prijeratnoj, ratnoj te poslijeratnoj gospodarskoj, kulturnoj, političkoj i vjerskoj situaciji u selu. Uz svaki se elaborat nalaze i prilozi koji uključuju popise likvidiranih narodnih neprijatelja, prijeratnih i poslijeratnih emigranata, pripadnika ustaških i domobranskih snaga, klera i članova crkvenog odbora itd. Također, u knjizi su uz sve elaborate Narodne milicije slagani po selima slični dodatni popisi Ozne iz 1945. i 1946., odnosno Udbe iz 1947. godine, ali samo za ona naselja za koja su takvi

popisi nađeni. Drugi dio knjige saстоji se od raznih dokumenata Ozne i Udbe, kao što su, primjerice, popisi likvidiranih, nestalih, osuđenih, začaćenih, proganjanih, potom popisi tzv. narodnih neprijatelja, emigranata i dr. Mnogi od ovih dokumenata sačuvani su bez potpisa i pečata pa je za njih teško sa sigurnošću utvrditi tko ih je i kada sastavlja.

Autorica je istaknula kako dokumenti objavljeni u ovoj knjizi predstavljuju značajan doprinos istraživanju suvremene povijesti Imotske krajine, a mnogi od njih prvi put otkrivaju stvarnu sudbinu mnogih Imočana koji su do objavljuvanja ove zbirke bili tek „nestali na križnom putu“. Oni također dokazuju da u hrvatskim arhivima postoji obilje dokumenata za čije je pronaalaženje i pregledavanje potreban dugogodišnji rad, a u ovom slučaju riječ je o potpuno volonterskom radu.

Predstavljanje je bilo iznimno dobro posjećeno, a knjigu su, osim autorice, predstavili Ivan Andabak, magistar povijesti i etnologije te gradski vijećnik Nezavisne liste mlađih u Solinu, te Magdalena Vuković, studentica povijesti na Filozofskom fakultetu u Splitu i suradnica na izdanju. Promociju je predvodio Mate Buljubašić, pjesnik i umirovljeni puškovnik Hrvatske vojske.

Likovna udruga ANTE KAŠTELANIĆ

Likovna udruga „Ante Kaštelančić“ od 1994. godine okuplja podstranske ljuditelje slikarstva, koji nadahnuti prirodnim i ostalim ljepotama na platnu kreiraju vlastiti doživljaj tih istih. Udruga danas broji 12 članova, a sve je počelo prije nešto više od dvadeset godina, kada su je

osnovali Janet Karaman Nardelli, Rade Bakota, Marija Jovanović, Mario Tomasović, Margarita Kelava, Nikša Erceg i Zlatko Juršić. Udruga nosi ime velikog podstranskog akademskog slikara Ante Kaštelančića, što im istodobno predstavlja obvezu ali i zvijezdu vodilju u njihovom radu.

U ovih 20 godina iza imena ove LU, krije se velik broj izložbi, od kojih su neke i humanitarnog karaktera. Prva je održana je 1.listopada 1994. godine u Staroj Podstrani, te od se od tada tradicionalno dva puta godišnje organiziraju izložbe koje posjećuju i mještani

i turisti. Kako bi došlo do njene realizacije, članovi se okupljaju na likovnim kolonijama i tako stvaraju realistična, ekspresionistička i apstraktna djela. Kako su nam potvrdili, druženja organiziraju u prirodi, koja ih vječno nadahnjuje.

Zadnje takvo organizirano je u listopadu ove godine, a pridružile su im se i neke nove članice. Prema riječima Marije Jovanović, predsjednice LU „Ante Kaštelančić“, u suradnji s Osnovnom školom „Strožanac“ planiraju pokrenuti satove crtanja i slikanja, pod vodstvom slikarice Anamarije Kahrić.

Silvija Melić